

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы 8, 4-кіреберіс
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

010000, город Нур-Султан, проспект Мәңгілік Ел, 8, подъезд 4
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

№ _____

Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің депутаттарына

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі (бұдан әрі – ҚР ҚМ) 2021 жылғы 15 сәуіріндегі №ДЗ-146 депутаттық сұрауңызды қарастырып, кіші және орта бизнес үшін тауарларға ілеспе жүкқұжаттарын (бұдан әрі – ТІЖ) енгізуді жоюға қатысты, келесіні хабарлайды.

Қазақстан Республикасының аумағында 2021 жылдың басынан бастап ТІЖ толтыру бойынша пилоттық жоба іске қосылды.

ТІЖ тауар айналымының ашықтығын және көлденеңнен бақылауды қамтамасыз ету үшін көзделген және қадағалаудың ұлттық жүйесінің соңғы элементі болып табылады, ол сатудың барлық тізімі бойынша импорттаудан немесе өндіруден бастап бөлшек саудада өткізу немесе экспорттауда тауар айналымына автоматты бақылауды қамтамасыз ету мақсатында жүзеге асырылған, оны құру соның ішінде, халықаралық шарттарда көзделген.

***Анықтама:** ҚР Дүниежүзілік сауда ұйымына (ДСҰ) қосылу кезінде тауар айналымын қадағалаудың ұлттық жүйесін құру туралы ЕЭО елдерінің алдында өзіне міндеттеме алды, ол бойынша кедендік баж салығының төмендетілген мөлшерлемесі қолданылған, және ондай тауарларды ЕЭО мүше мемлекеттердің аумағына шығаруды болдырмау бойынша қажетті шаралар қабылдау.*

Бұдан бақса, 2020 жылғы 29 мамырда ратифициаланған Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағына әкелінген тауарларды қадағалап отыру тетігі туралы келісімге сәйкес барлық ЕЭО мүше мемлекеттер ЕЭО кедендік аумағына әкелінген тауарлардың айналымын қадағалаудың Ұлттық жүйесінің құрып оның жүзеге асырылуын қамтамасыз ету қажет.

Осындай қадағалау «Электрондық шот-фактуралар» ақпараттық жүйесінде (ЭШФ АЖ) «Виртуалды қойма» модулінде ТІЖ құру негізінде жүзеге асырылады.

Модулдің қызметі келесідей ұйымдастырылған импортталған тауар кедендік ресімдеуден кейін автоматты түрде салық төлеушінің Виртуалды қоймасына қабылданады және одан әрі сату кезінде ТІЖ құру қажет.

Бұл ретте, Жүйе Виртуалды қоймада тауар қалдықтарына есепті автоматты түрде жүргізеді, ТІЖ көрсетілген тауар саны негізінде және қоймада тауар жеткілікті болмаған жағдайда қате деп көрсетеді.

Сонымен, қадағалау жүйесі ТІЖ тек декларацияда көрсетілген көлем шеңберінде құруға мүмкіндік береді, тауарсыз шарт жасауды төмендетуді қамтамасыз етеді және салық салудан жалтару тәуекелін азайтады.

ТІЖ кейбір құжаттарды алмастырады, салық төлеуші салық заңнамаларын орындау мақсатында осыдан бұрын толтырған.

Сонымен, ТІЖ акцизделетін тауарларға ілеспе құжаттарын алмастырды: АӨІҚ (алкоголь өнімдеріне ілеспе құжаттары), МӨІҚ (мұнай өнімдеріне ілеспе құжаттар), ТӨІҚ (темекі өнімдеріне ілеспе құжаттар).

Сонымен қатар, ТІЖ басқа жаққа тауарды жіберу ілеспе құжатын (3-2 нысан) алмастырды, бухгалтерлік есеп және есептілік туралы заңнамамен анықталған. Негізінде ТІЖ осындау ілеспе құжаттың электрондық нысаны болды.

Алдағы уақытта ТІЖ тауарлы-транспорттық ілеспе құжат (ТІҚ) және 328.00 СЕН бойынша тауарларды әкелу және жанама салықтарды төлеу туралы өтінішті алмастырады, тауарларды ЕЭО мүше мемлекеттердің аумағынан әкелу кезінде.

Тауарларға ілеспе жүк құжаттарын енгізу мәселесі бойынша «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің кейбір бұйрықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» (бұдан әрі – Бұйрық жобасы) ҚР ҚМ бұйрық жобасы әзірленді, онда егер тауарлар жеке тұлғаларға жеке, жанұялық, үйде және басқа мақсаттарда қолдану үшін сатылатын болса ТІЖ толтыру бойынша талаптар жоқ және ол кәсіпкерлік қызметті жүргізуге қатысы болмаса, бұл бөлшек саудада тауарларды сатуды жүзеге асыратын салық төлеушілердің барлық санаттарына қатысты.

Осы, тауарларды бөлшек сауда сатумен айналысатын салық төлеушілер үшін (соның ішінде «үй қасындағы дүкен» деп аталатын) ТІЖ бойынша заңнамамен келесідей ерекше жағдайлар белгіленгендігін білдіреді.

Бұл салық төлеушілер ешқандай Виртуалды қоймаларды құрмайды. Олар тек қана сатып алынған алкоголь өнімдеріне және темекіге ТІЖ растайды. Басқа тауарлар бойынша өнімнің алынғандығын расстау талап етілмейді.

Салық төлеушілер алкоголь өнімдеріне ТІЖ расстау үшін ЭШФ АЖ ақысыз веб-порталын қолдану мүмкіндігі бар, онда өзінің ЭЦҚ тіркелсе жеткілікті. Барлық қабылданған ТІЖ, ТІЖ журналында көрсетіледі, оны ашып қарауға болады. «Растау» әлде «қабылдамау» (қажет болған жағдайда) батырмасын басып өзінің ЭЦҚ қол қойса жеткілікті.

Барлық осы әрекеттерді (қарау, растау, қабылдамау) салық төлеушілер өздерінің смартфондары арқылы тегін мобилді beta ЭШФ АЖ қосымшасының (PLAY маркетте) көмегімен жүзеге асыруларына болады.

Сонымен, компьютерлік техниканы және арнайы бағдарламалық қамсыздандыруды сатып алудың қажеті жоқ, сонымен қатар ТІЖ толтыру үшін арнайы бухгалтер жалдаудың қажеті жоқ.

«Үй қасындағы дүкен» түсінігі күнделікті қолданыстағы болып табылады, ондай дүкендерге тауарларды жеке, жанұялық, үйде және басқа мақсаттарда қолдану үшін, кәсіпкерлік қызметті жүргізуге қатысты емес, жеке тұлғаларға сататын дүкендер жатады.

Бұйрық жобасында ТІЖ толтыру бойынша талап қойылмайтын салық төлеушілер санаттары кеңейтілді.

Бұл тауарларды сату кезінде ТІЖ толтыру туралы талап «үй қасындағы дүкендермен» ғана емес, сонымен бірге тауарларды бөлшек саудада сататын барлық салық төлеушілер санаттарыменде оның ішінде дәріханалармен.

Сонымен бірге, Пилоттық жоба барысында салық төлеушілерден кері байланыс алу бойынша да жұмыстар жүргізілуде, оның барысында функционал жетілдіріледі және кәсіпкерлік субъектілері үшін оңтайландырулар енгізіледі.

2019 жылдан бастап ҚР ҚМ Мемлекеттік кірістер комитеті (бұдан әрі – МКК) салық төлеушілер арасында толыққанды түсіндіру жұмыстары жүргізіліп жатқандығын атап айтамыз.

ҚР ҚМ МКК аумақтық бөлімшелерінде ТІЖ енгізу штабтары құрылды, тікелей эфирлар жүргізіледі, дөңгелек үстелдер, семинарлар, вебинарлар ТІЖ ережелерін түсіндіру бойынша және «Виртуалды қойма» модулінің жұмысы туралы, оның ішінде танымал Instagram, VK, Facebook мессенджерлерін қолдану арқылы.

Телеграмм каналында «ҚР ҚМ МКК ТІЖ енгізу» және «ТІЖ бойынша білім базасы» чаттары құрылды.

ТІЖ жұмысы бойынша түсіндіру құжаттары әзірленді, ақпараттық және оқыту роликтері YouTube каналында – «ҚР ТІЖ енгізу» орналастырылды.

ҚР ҚМ МКК сайтында ЭШФ АЖ қолдану басшылығы әзірленді және орналастырылды, онда ТІЖ қатысты бизнес-үдерістің қадамдық сипатамасы бар, сонымен қатар ЭШФ АЖ жұмыс істеу бойынша бейне сабақта бар. ЭШФ АЖ қолдау қызметімен салық төлеушілерге кеңестік қызметтер көрсетіледі.

ҚР ҚМ «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің кейбір бұйрықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2021 жылғы 26 наурыздағы № 253 бұйрығымен пилоттық жобаның мерзімдері келесідей ауыстырылды:

- акциздік өнімдер бойынша Қазақстан Республикасының аумағына әкелінетін тауарлар, Қазақстан Республикасының аумағынан әкетілетін тауарлар бойынша 2020 жылғы 31 желтоқсаннан 2021 жылғы 1 шілдеге;
- ЭШФ виртуалды қойма арқылы жазып беруге жататын тауарлар бойынша 2020 жылғы 31 желтоқсаннан 2021 жылғы 1 қарашаға;
- ДСҰ тауарлардың тізбесіне еңгізілген тауарлар бойынша 2021 жылғы 1 шілдеден 2022 жылғы 1 ақпанға дейін.

Ашық НҚА порталында (LEGALACTS) орналастырылғандығын бұйрық жобасымен пилоттық жобаның мерзімін қосымша ауыстыру көзделгендігін назарыңызға саламыз.

Барлық мүдделі тұлғалар, қоғамдық бірлестіктер, бизнес ассоциациялар және салық төлеушілер осы жобаны белсенді талқылауға қатыса алады.

Министр

Е. Жамаубаев

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы 8, 4-кіреберіс
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

010000, город Нур-Султан, проспект Мәңгілік Ел, 8, подъезд 4
тел.: +7 (7172) 75-04-71, 75-04-89, факс: 75-03-52
administrator@minfin.gov.kz

№ _____

**Депутатам Мажилиса
Парламента
Республики Казахстан**

Министерство финансов Республики Казахстан (далее - МФ РК), рассмотрев депутатский запрос от 15 апреля 2021 года №ДЗ-146, касательно отмены внедрения сопроводительных накладных на товары (далее – СНТ) для малого и среднего бизнеса, сообщает следующее.

С начала 2021 года на территории Республики Казахстан запущен пилотный проект по оформлению СНТ.

Введение СНТ предусмотрено для обеспечения прозрачности и сквозного контроля товарооборота и является элементом Национальной системы прослеживаемости, которая реализована в целях обеспечения автоматического контроля товарооборота по всей цепочке реализации от импорта или производства до розничной реализации или экспорта, создание которой, в том числе, предусмотрено международными договорами.

Справочно: При присоединении к ВТО РК взяла на себя обязательство перед странами ЕАЭС создать национальную систему прослеживаемости товаров, по которым были применены пониженные ставки ввозных таможенных пошлин, и принять необходимые меры по недопущению вывоза на территорию других государств-членов ЕАЭС таких товаров.

Кроме того, в соответствии с Соглашением о механизме прослеживаемости товаров, ввезенных на таможенную территорию Евразийского экономического союза, ратифицированного 29 мая 2020 года, все государства-члены ЕАЭС должны создать и обеспечить функционирование Национальной системы прослеживаемости оборота товаров, ввезенных на таможенную территорию ЕАЭС.

Такая прослеживаемость осуществляется на основе оформления СНТ в модуле «Виртуальный склад» информационной системы «Электронные счета-фактуры» (ИС ЭСФ).

Функционал модуля построен таким образом, что после таможенного оформления импортированный товар в автоматическом режиме приходится в Виртуальный склад налогоплательщика и по дальнейшей реализации товара необходимо оформлять СНТ.

При этом, Система осуществляет автоматический подсчет остатка товара на Виртуальном складе на основе количества товара, указанного в СНТ, и выдает ошибку, если товара на складе недостаточно.

Таким образом, система прослеживаемости позволяет оформить СНТ только в пределах задекларированных объемов, обеспечивает минимизацию совершения бестоварных сделок и снижает риск уклонения от налогообложения.

СНТ заменяет ряд документов, которые ранее оформлял налогоплательщик в целях исполнения налогового законодательства.

Так, СНТ заменила сопроводительные накладные на подакцизные товары: СНА (сопроводительная накладная на алкогольную продукцию), СНН (сопроводительная накладная на нефтепродукты), СНТИ (сопроводительная накладная на табачные изделия).

Кроме того, СНТ заменила накладную на отпуск товаров на сторону (Форма 3-2), которая определена законодательством о бухгалтерском учете и отчетности. По сути СНТ стало электронной формой такой накладной.

В будущем СНТ заменит товаро-транспортную накладную (ТТН) и Заявление о ввозе товаров и уплате косвенных налогов по ФНО 328.00, которая оформляется при ввозе товаров с территории государств-членов ЕАЭС.

По вопросам внедрения сопроводительных накладных на товары подготовлен проект приказа МФ РК «О внесении изменений и дополнений в некоторые приказы Министерства финансов Республики Казахстан» (далее – проект Приказа), включающий норму об отсутствии требования по оформлению СНТ в случае продажи товаров физическим лицам для использования их в личных, семейных, домашних и иных целях, не связанных с осуществлением предпринимательской деятельности, который распространяется на все категории налогоплательщиков, осуществляющих реализацию товаров в розничной торговле.

Это означает, что для налогоплательщиков, которые занимаются розничной торговлей товаров (в том числе так называемых «магазинов у дома») по СНТ, законодательством установлены следующие особые положения.

Такие налогоплательщики, не должны создавать никаких Виртуальных складов. Они только подтверждают СНТ на приобретенную алкогольную продукцию или сигареты. По остальным товарам подтверждение полученной продукции не требуется.

Для подтверждения СНТ на алкогольную продукцию налогоплательщики могут воспользоваться бесплатным веб-порталом ИС ЭСФ, где достаточно зарегистрироваться со своим ЭЦП. Все полученные СНТ будут отражены в Журнале СНТ, которые можно открыть, посмотреть. Достаточно нажать на одну кнопку «Подтвердить» либо «Отклонить» (при необходимости) и подписать своим ЭЦП.

Все эти же действия (посмотреть, подтвердить, отклонить) налогоплательщики могут осуществить при помощи своего смартфона через бесплатное мобильное приложение ИС ЭСФ beta (на PLAY маркет).

Таким образом, отсутствует необходимость приобретения компьютерной техники и установки специального программного обеспечения, а также нет необходимости нанимать специального бухгалтера для оформления СНТ.

Понятие «магазины у дома» является обиходным, как известно к таким относятся магазины, которые осуществляют реализацию товаров физическим лицам для использования их в личных, семейных, домашних и иных целях, не связанных с осуществлением предпринимательской деятельности.

В проекте Приказа расширена категория налогоплательщиков, у которых отсутствует требование по оформлению СНТ.

Это означает, не требуется оформлять СНТ при реализации товаров не только так называемым «магазинам у дома», а всем категориям налогоплательщиков, осуществляющим реализацию товаров в розничной торговле, в том числе и аптекам.

Вместе с тем, во время Пилотного проекта ведутся работы по получению обратной связи от налогоплательщиков в ходе которого, будут совершенствоваться функционал и введены новые упрощения для субъектов предпринимательства.

Отмечаем, что начиная с 2019 года Комитетом государственных доходов МФ РК (далее - КГД) проводится широкомасштабная разъяснительная работа среди налогоплательщиков.

В территориальных подразделениях КГД МФ РК созданы штабы по внедрению СНТ, проводятся прямые эфиры, круглые столы, семинары, вебинары по разъяснению положений СНТ и работе в модуле «Виртуальный склад», в том числе с использованием популярных мессенджеров Instagram, VK, Facebook.

На Телеграмм канале созданы чаты «Внедрение СНТ с КГД МФ РК» и «База знаний по СНТ».

Разработанные инструктивные материалы по работе с СНТ, информационные и обучающие ролики размещены на канале YouTube – «Внедрение СНТ в РК».

Разработаны и размещены на сайте КГД МФ РК Руководство пользователя ИС ЭСФ, которое содержит пошаговое описание бизнес-процессов, связанных с СНТ, а также наглядные видеоуроки по работе в ИС ЭСФ. Оказывается консультативная помощь налогоплательщикам посредством Службы поддержки ИС ЭСФ.

Приказом МФ РК «О внесении изменений и дополнений в некоторые приказы Министерства финансов Республики Казахстан» от 26 марта 2021 года №253 сроки пилотного проекта перенесены следующим образом:

- по подакцизной продукции, ввозу товаров на территорию Республики Казахстан, вывозу товаров с территории Республики Казахстан с 31 декабря 2020 года до 1 июля 2021 года;

- по товарам, по которым ЭСФ подлежат выписке посредством виртуального склада, с 31 декабря 2020 года до 1 ноября 2021 года;
- по товарам из перечня изъятия ВТО с 1 июля 2021 года до 1 февраля 2022 года.

К сведению сообщаем, что проектом Приказа, который размещен на Портале Открытые НПА (LEGALACTS), предусмотрено дополнительное продление сроков пилотного проекта.

Все заинтересованные лица, общественные объединения, бизнес ассоциации и налогоплательщики могут принять активное участие в обсуждении данного проекта.

Министр

Е. Жамаубаев